

РЕШЕНИЕ

№ 29468

гр. София, 23.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 82 състав, в
публично заседание на 29.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вената Кабурова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **3750** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е във връзка с подадена жалба от Г. А. Ч. лично и като майка и законен представител на малолетната А. М. Т. чрез адв. Г. срещу заповед № ЗД/Д-С-КС-059/09.06.2025 г. на директора на ДСП-К. село, с която на основание чл. 20, ал. 4, т. 1 и чл. 18, ал. 4 от Правилника за приложение на закона за закрила на детето (ППЗЗДт) майката Г. Ч. е насочена да сключи договор с лицензирания доставчик на социални услуги Фондация „Център Отворена врата“ [населено място] за срок от шест месеца и да посещава социална услуга „Родителско консултиране и психологическа подкрепа за осъществяване на медириани срещи между детето А. Т. и бащата М. Т.“.

В жалбата се излагат твърдения за незаконосъобразност на оспорената заповед, като съдържаща неверни фактически твърдения, неправилни и необосновани изводи, както и допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Посочва се, че не е надлъжено изготвен социален доклад, който да съдържа реална проверка на подадения сигнал, както и да е извършено лично запознаване на жалбоподателката с него. Твърди се, че самият сигналоподател сам не е положил усилия и време за лични контакти, тъй като от две години не е търсил детето по никакъв начин.

Ответникът – директор на ДСП-К. село се представлява от юрк. П., който счита жалбата за неоснователна, а издадената заповед за правилна и законосъобразна. В писмено становище по делото административният орган излага допълнителни аргументи по същество на спора.

Съдът, въз основа на събраните доказателствата по делото и след преценка на становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

С решение № 14323/11.12.2022 г. по гр. дело № 25953/2021 г. по описа на СРС бил разтрогнат брака между Г. Ч. и М. Т., като родителските права върху децата В. Т. и А. Т. били дадени на майката, а спрямо бащата бил определен режим на лични отношения с децата. С оглед неспазване на режима на лични отношения и наличие на ескалиращ конфликт между родителите в отдел „Закрила на детето“ към ДСП-К. село от 12.05.2023 г. била отворена работа по случай за малолетната А. Т., като била фиксирана мярка за закрила „Съдействие, подпомагане и предоставяне на социални услуги в семейна среда на детето.“

На 30.05.2025 г. бил подаден сигнал вх. № СИГ/Д-С-КС/249 от бащата М. Т. до Министерството на труда и социалната политика (препратен до ДСП-К. село), в който се искало дирекцията да предприеме необходимите действия във връзка със спазване на определения от съда режим на лични отношения между М. Т. и дъщеря му А. Т.. В сигнала се посочвало, че от около една година определеният от СРС режим за лични отношения не се спазва, което е довело до отчуждаване на детето и разрыв във връзката баща-дъщеря. Детето живее само с майка си и е в крайно влошени взаимоотношения с бащата, поради което е необходимо навременно предприемане на съответните мерки, които да подпомогнат изграждането и заздравяването на отношенията родител-дете.

На 09.06.2025 г. бил изготвен социален доклад от началник отдел „Закрила на детето“ и социален работник към отдела относно детето А. М. Т.. В доклада било посочено, че родителите на А. са в продължителен конфликт от няколко години, не могат да се справят сами с проблемните ситуации и не намират общ език по между си, като многократно въвличат детето и сестра му в своите конфликти, което поставя децата под силен стрес. Към момента режимът за лични отношения спрямо А. не се изпълнява, като двамата родители дават различни обяснения защо. Според бащата – майката въпрепятства контактите, а според майката – бащата не проявява интерес и не взема детето от училище, както е описано в решението на съда. А. е въвличена в родителския конфликт, което е предпоставка за проблеми в развитието и израстването на детето. В заключение е направено предложението за издаване на задължително предписание и заповед за предоставяне на социална услуга на Г. Ч. - „Родителско консултиране и психологическа подкрепа за осъществяване на медиации срещи между детето А. Т. и бащата М. Т.“. Като препоръка е посочено, че родителите следва да осъзнаят, че следствие на поведението си упражняват психически тормоз над детето чрез непрекъснатите конфликтни ситуации и постоянните нападки един срещу друг.

С оспорената в настоящото производство заповед № ЗД/Д-С-КС-059/09.06.2025 г. на основание чл. 20, ал. 4, т. 1 и чл. 18, ал. 4 от ППЗЗДт вр. чл. 21, ал. 1, т. 3, чл. 4, ал. 1, т. 1 и чл. 24 от Закона за закрила на детето директорът на ДСП-К. село майката Г. Ч. е насочена да сключи договор с лицензирания доставчик на социални услуги Фондация „Център Отворена врата“ [населено място] за срок от шест месеца и да посещава социална услуга „Родителско консултиране и психологическа подкрепа за осъществяване на медиации срещи между детето А. Т. и бащата М. Т.“. В мотивите на заповедта административният орган се позовавал на горецитираните сигнал и изготвен социален доклад, като посочил, че социалната услуга се налага с цел предотвратяване на риска от увреждане на здравето и психо-емоционалното развитие на детето, както и с оглед неангажираността на майката към осъществяването на пълноценен режим на контакти между детето и бащата.

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е в законоустановения срок, от надлежна страна, имаща право и интерес от обжалването срещу индивидуален административен акт, подлежащ на съдебен контрол.

Разгледана по същество е неоснователна.

Обжалваното задължително предписание е издадено от материално и териториално компетентен орган, а именно директорът на Дирекция "Социално подпомагане" К. село - този по настоящия адрес на детето, определен съгласно § 1, т. 15 от ДР на ЗЗДет. Заповедта е издадена в изискуемата от закона писмена форма, с посочени в същата фактически и правни основания по см. на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК.

В административното производство не са допуснати съществени нарушения, които самостоятелно да водят до незаконосъобразност на административния акт.

Съдът счита, че административният орган е приложил правилно материалния закон по следните съображения:

Оспорената заповед е издадена на основание чл. 20, ал. 4, т. 1 от ППЗЗДт., според който в случаите, при които не може да се постигне контакт или няма заявено желание от страна на родителите, попечителите, настойниците или лицата, които полагат грижи за детето, ползването на социални услуги се извършва въз основа на заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или съдебно решение. В чл. 18, ал. 1 от ППЗЗДт. е предвидено, че целта на мерките за закрила в семейна среда е да бъдат подпомогнати детето и семейството в зависимост от възможностите за отглеждане и възпитание на детето, а според ал. 3 мерките за закрила на детето могат да се осъществяват и чрез социални услуги. Тълкуването на разпоредбата на чл. 20, ал. 4, т. 1 от ППЗЗДет., налага извод, съобразно който за изпълнението на сложния фактически състав на правната норма е необходимо да е налице алтернативно една от двете посочени отрицателни предпоставки - липса на контакт с родителя/ите или липса на заявено желание от изброените лица - родителите, попечителите, настойниците или лицата, които полагат грижи за детето.

От съвкупния доказателствен материал по делото се установява наличието именно на втората предпоставка – липса на изявено желание за предоставяне на социална услуга от страна на майката, която услуга да предотврати задълбочаването на вече наличното у детето отчуждаване от бащата. От доказателствата по делото безспорно се установява, че е налице неизпълнение на режима на лични контакти на бащата с детето А. Т., отказ на детето да се вижда с баща си, нежелание да се среща с него и цялостното негативно отношение към този родител. За това свидетелстват приложените към административната преписка социални доклади, съдебни решения и психологични становища. В случая безспорно е налице огромно отдръпване в поведението на детето спрямо баща му, породен от непрестанната вражда между родителите, които очевидно проявяват крайна неспособност да преодолеят неразбирателствата помежду си. В резултат на това, детето е изключително стресирано и объркано и демонстрира все по-явни отрицателни реакции към своя баща. Съществуващото между родителите напрежение се отразява неблагоприятно на психиката на детето, в резултат на което е нарушена връзката му с бащата. Очевидно е, че той не може да осъществи нормални контакти с детето, съобразно режима на лични отношения поради нежеланието на последното да се вижда и контактува с него. Установеното отчуждение на А. от баща ѝ е рисков фактор за психо-емоционалното ѝ състояние и развитие, като най-добрият интерес на детето налага това отчуждение да бъде преодоляно и то да поддържа връзка и с баща си.

Установява се също така, че тази липса на контакт не се дължи на дезинтересираност или бездействие от страна на бащата, който е правил опити да осъществява срещи с детето. Независимо че страните дават различно обяснение за причините, поради които отношенията между бащата и детето са прекъснати, съдът намира, че за настоящия спор водещо значение има не толкова причината за настъпилото състояние, а самият факт на продължителното прекъсване на връзката между детето и единия родител и рискът това състояние да се задълбочи и трайно да се утвърди.

Съдът приема, че е налице реален риск от родителско отчуждение, респективно че предприемането на мярка за неговата превенция е оправдано. Следва да се отчете, че поддържането и възстановяването на връзката с другия родител е съществен елемент от развитието на детето, доколкото то има нужда не само от образователна и терапевтична подкрепа, но и от възможност, при подходяща професионална среда и подкрепа, да съхрани отношенията си и с двамата родители. В този смисъл е и практиката по чл. 8 ЕКПЧ, съгласно която при преценка на мерки, засягащи деца, най-добрият интерес на детето има преимуществено значение, като интересът от съхраняване и развитие на отношенията с родител също следва да бъде отчетен.

Процесната мярка не представлява санкция спрямо майката или детето, нито предполага предварително установяване на вина у единия или другия родител за настъпилото положение. Нейната цел е превантивна и подкрепяща – чрез включване на детето в специализирана социална услуга да се преодолее рискът от трайно емоционално дистанциране и да се подпомогне съхраняването на отношенията с бащата. Неоснователно е възражението, че заповедта е издадена без достатъчна експертна основа. Административният орган е действал в рамките на предоставената му компетентност по специалния закон и въз основа на извършено социално проучване.

Съдът намира, че мярката е и съразмерна. Разпореденото ползване на социална услуга за определен срок не надхвърля необходимото за постигане на преследваната от закона цел, а именно защита на най-добрия интерес на детето чрез предотвратяване на по-нататъшно отчуждаване от единия родител.

По изложените съображения съдът приема, че оспорената заповед е законосъобразна, като издадена от компетентен орган, в предвидената форма, при спазване на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалния закон и с целта на закона, поради което жалбата срещу нея следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 от АПК на ответника следва да се присъди претендираното в срока за това юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя съобразно чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ в размер на 100 евро.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба, подадена от Г. А. Ч. лично и като майка и законен представител на малолетната А. М. Т. чрез адв. Г. срещу заповед № ЗД/Д-С-КС-059/09.06.2025 г. на директора на ДСП-К. село.

ОСЪЖДА Г. А. Ч. да заплати на Агенцията за социално подпомагане сумата в размер на 100 /сто/ евро разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.

ПРЕПИСИ от решението да се връчат на страните.

СЪДИЯ: